

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Dissertatio Theologica De Formulari Ab Illustrissimis Episcopis Belgii Proposito In Causa Jansenii

Claremontius, Johannes

Coloniæ, 1693

§. X. Quamvis Ecclesia supponeretur fallibilis in damnatione sensus
Jansenij, ejus tamen judicio fides haberi debet.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40333

quis secundum Sanctos Patres consonanter nobis pariterq^{ue} fide non respuit & anathematizat animâ & ore omnes quos respuit & anathematizat nefandissimos hereticos cum omnibus impiis eorum conscriptis usq^{ue} ad unum apicem Sancta Dei Ecclesia Catholica & Apostolica, hoc est Sancta & universales quinque Synodi tum enumeratis illis subjungit, talis condemnatus sit.

Nihil dici potest luculentius, quo personæ propter sensum mente conceptum, & scripta propter sensum in iis expressum, quæ simul connexa sunt, etiam usque ad unum apicem condemnari mandantur. Imò FIDE, ANIMA, ET ORE, inquit Concilium, ut inde intelligant Janseniani, non externam tantum observantiam, sed internam etiam fidem quâ sensus illi hæretici creduntur, exigi: quod Illustrissimi Belgii Antistites per verba, veritatem Facti &c. expresserunt.

§. X.

Quamvis Ecclesia supponeretur fallibilis in damnatione sensus Jansenij, ejus tamen judicio fides haberi debet.

Quid ad hæc dicent Janseniani, qui iisdem artibus abutuntur quas alii hæreticorum fautores usurparunt? An forte fidem nullam habendam judiciis Ecclesiæ in causis in quibus infallibilitatem non habet, & adsunt pauci homines qui adversus ejus decreta reclamant? Erravit ergo ipsa exigendo à præcedentibus hæreticis fidem, quam nec illa exigere poterat nec hi præstare tenebantur, qui turpissimus est error in moribus. Quamvis autem liquido monstrata sit infallibilitas Ecclesiæ ex connexionione facti, quod vocant, Janseniani cum jure, detur tamen esse fallibilem: non propterea minus fidem merebitur, & obediens ejus filii ad eam exhibendam obligabuntur, pro ut ex relatis exemplis manifestum est.

Id vero maxime confirmat quod Abbas Sancyranus hujusmodi exceptionem seu potius cavillationem tanquam frivolam explodat. Ipse enim in lib. antece. pluribus contendit, acquiescendum esse fallibilibus etiam Antistitum judiciis: profertque epistolam ad Ephes. 4., ubi ait Apostolum non solum Pastores infallibiles audiendos sed & fallibiles asserere. Prosequitur, hæreses à Conciliis Provincialibus deletas, quæ nemo hæreticus excepit esse fallibilia. Addit æqualem honorem delatum provincialibus & generalibus Conciliis, donec Ecclesia intercederet.

recederet. De omnibus siquidem semper præpositis dicebatur, qui vos audit me audit: nec quærebatur quis esset fallibilis. Priscilianistæ, inquit, post Cæsar-Augustinum, Origenistæ post Alexandrinum, Eutychiani post Constantinopolitanum sub Flaviano, Ariani post Alexandrinum Concilia, habiti sunt hæretici. Citarque Athanasium orat. 2. cont. Arianos dicentem: *Beato Alexandro Arium repudiante, qui mansere cum Alexandro mansere Christiani, qui vero cum Ario recesserunt, Salvatoris nostri nomen Alexandro cum suis reliquerunt, atque ipsi deinceps Ariani vocati sunt.*

Si quis, inquit, objecisset Episcopos falli posse: respondet S. Bernardus de præcept. & disp. cap. 12., *Quid hoc refert tuâ qui conscius non es, præsertim cum teneas de Scripturis: quia labia sacerdotis custodiunt scientiam, & legem ex ore ejus requirunt, quia Angelus Domini exercituum est. Requirunt dixerim legem, non quam vel authentica ulla Scriptura tradiderit vel ratio manifesta probaverit. De hujusmodi quippe nec Præceptor expectandus nec prohibitor auscultandus est: sed quod ita latere aut ita obscurum esse recognoscitur, ut in dubium venire possit utrumnam Deus hoc aut aliter forte velit, si non de labiis custodientibus scientiam, & ex ore Angeli Domini exercituum certum reddatur. A quo denique potius Divina Consilia requirentur, quam ab illo cui credita est dispensatio Mysteriorum Dei? Ipsum proinde quem pro Deo habemus tanquam Deum in his quæ aperte non sunt contra Deum audire debemus.* Hæc ille ex S. Bernardo quæ prosequitur variis argumentis. Nemo enim, inquit, sæcularis in judicem excipit quod possit falli: nec Religiosi audent idem excipere contra præpositum, certum dogma præficientem &c.

Varia porro ex his profluunt argumenta, quibus scrupuli Sectatorum illius hominis eleventur, sive ex prætensâ fallibilitate Ecclesiæ sive ex dubio de sensu Iansenii, quæ à quovis facile possunt observari. Aliqua tantum ex allatis S. Bernardi verbis eliciemus. Docet S. Doctor obediendum esse Superioribus etiam in re dubiâ. Ergo licet sensus Iansenii supponeretur dubius, etsi dubium videretur an liceat ipsum ejurare: Sanctâ tamen Sede Apostolicâ præscribente illud juramentum, Antistibus ejus executionem urgentibus, parendum est.

Neque dicant certum esse non licere incertum jurare. Ex hoc enim quod Ecclesia præscribat juramentum, sequitur non esse incertum, quod ipsi dicunt incertum: alioquin Ecclesia argueretur erroris intolerabilis in ipso jure divino & moribus, juramentum injungendo quod præstare non liceret. Deinde etsi per se loquendo non sit licitum jurare

incertum, ubi tamen incertum est an aliquid sit certum an incertum, accedente jussu Superioris juramentum præscribente in eo casu, non solum licet, sed & quis tenetur illud præstare, quia in re dubiâ, uti dictum est, oportet obedire. Docet idem S. Doctör, Superiores audiendos tanquam Deum in iis quæ non sunt apertè contra Deum: & addit. Quidquid vice Dei præcipit homo quod non est certum displicere Deo, haud secus accipiendum est quam si præcipiat Deus. Hisce autem verbis tribuitur obedientiæ infallibilitas non delinquendi: quatenus subditus *sui Facti Dominus existimandus non sit, cum sit tanquam instrumentum ministeriumque Superioris*, uti loquitur S. Augustinus lib. de utilit. cred. *Quamvis igitur Superioris erraverit responsum, fides tamen credentis & labor obedientis non errabunt*, inquit B. Columbanus in Reg. cap. 9. *Nec enim ad promerenda aterna vita gaudia exquiritur qualitas operis, sed mortificatio propria & executio aliena voluntatis*, ait S. Gregorius in 1. Reg. cap. 3. *Unde mortem intrepidus expectet, certus de excessu vita, non à se sed à praside suo rationem exactum iri*, inquit S. I. Climacus Grad. 4. de obed.

Quid verò præfidii in tremendo Dei iudicio sperant, qui reclamante licet Ecclesiâ Iansenii sensum vel retinent vel dubium censent, vel certò non esse damnatum contendunt: quique proponente eadem formulâ ad ejus sensus ejurationem, idcirco subscribere nolunt? An fortè quod Ecclesia non sit in talibus factis infallibilis vel quod ipsi vel aliqui alii Doctores ex adversò judicent? At vereri summoperè debent, ne illud Matth. 18. ipsis regeratur. *Si quis Ecclesiam non audierit, sit tibi sicut ethnicus & publicanus*: & istud S. Augustini epist. 118. ad Ianuarium: *si quid tota per Orbem frequentat Ecclesia, quin ita faciendum sit disputare velle, insolentissima insania est.*

§. XI.

Eodem modo habenda fides Ecclesiæ circa sensum Iansenij, quo de sensu cujusvis hæretici certi.

Difficultatem forte movebunt de genere fidei quæ ab ipsis exigitur: sitne divina an humana? Non divina, inquit, quia multi etiam ex iis qui subscribunt, & subscriptionem exigunt eam non deberi declarant. Non humana, quia hæc non satisfaciet iis qui divinam requirunt. Respondeo quod proxim attinet fidem internam exigi: